

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2020

**RELIGIESTUDIES V1
NASIENRIGLYN
(EKSEMPLAAR)**

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 12 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

1.1	1.1.1	A – Animisme	(1)
	1.1.2	D – Hindoeïsme	(1)
	1.1.3	B – 'n Hindoe-god	(1)
	1.1.4	A – Poligamie	(1)
	1.1.5	B – Ortodokse Kerk	(1)
	1.1.6	D – 'n Geestelike leier in Boeddhisme	(1)
	1.1.7	B – Karl Marx	(1)
	1.1.8	A – Ubuntu	(1)
	1.1.9	D – Monoteïsme	(1)
	1.1.10	C – Judaïsme	(1)
1.2	1.2.1	Vedas – Die ander is religieuse simbole.	(1)
	1.2.2	Galileo Galillei – Die ander is vryheidsvegters.	(1)
	1.2.3	Salat – Die ander word deur Joodse manne tydens gebed gedra.	(1)
	1.2.4	Vyfvoudige Pad – Die ander is uit die Abrahamitiese religieë.	(1)
	1.2.5	Vajirayana – Die ander behoort aan Hindoeïsme.	(1)
1.3	1.3.1	G – Bekeerling	(1)
	1.3.2	E – Teokraties	(1)
	1.3.3	A – Hierargies	(1)
	1.3.4	B – Pelgrimstog	(1)
	1.3.5	C – Nomadies	(1)
	1.3.6	D – Openbaring	(1)

- 1.4 1.4.1 **Ululering**
 'n Skril geweeklaag wat deur Afrika-vroue uitgevoer word om intense emosie/gevoel uit te druk. (2)
- 1.4.2 **Wêreldbeskouing**
 'n Bepaalde stel idees oor bestaan wat aan 'n mens se geloofsoortuigings en beskouing vorm gee. (2)
- 1.4.3 **Mantra**
 'n Vers, lettergreep of frase wat geglo word van goddelike oorsprong te wees en wat herhaaldelik gebruik word in rituele of meditasie in verskillende godsdienste. (2)
- 1.5 1.5.1 Heiden (2)
- 1.5.2 Hervorming (2)
- 1.5.3 Hindoe (2)
- 1.5.4 Koningin Elizabeth II (2)
- 1.5.5 Lao-Tzu (2)
- 1.6 1.6.1 **Die Kruis**
- Christene glo dat dit die oorwinning van Jesus oor die dood verteenwoordig.
 - Jesus het vir hulle sondes gesterf om hul verlossing teweeg te bring. (2)
- 1.6.2 **Bar Mitzvah**
- Bar Mitzvah is 'n ritueel vir die volwassewording van 'n Joodse seun.
 - Volgens die Joodse Wet, wanneer 'n seun 13 jaar oud word, word hy verantwoordelik vir sy eie dade. (2)
- 1.6.3 **Karma and Dharma**
- Karma**
- Is die geloof dat elke aksie 'n gevolg (resultaat) het, wat óf goed óf sleg is.
 - Die gevolg gaan óf in hierdie óf die volgende lewe ervaar word. (2)
- Dharma**
- Beteken dat daar 'n orde in die hele skepping is.
 - Elke persoon moet die beginsels volg wat vir hom of haar uiteengesit is.
 - Sommige aspekte van dharma is vir elkeen. (4)

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B**VRAAG 2**

- 2.1 2.1.1 • Om die verspreiding van die koronavirus, COVID-19, te vertraag / bekamp deur sosiale kontak, wat die hoof oorsaak van die verspreiding van die virus is, drasties te verminder. (2)
- 2.1.2 • Mense van alle ouderdomme
• Ouer mense; bejaardes
• Mense met bestaande mediese toestande soos asma, diabetes, hart kondisies, ens. (4)
- 2.1.3 • Die Metodiste kerk het hul Goeie Vrydag en Paas-Sondagdienste gekanselleer.
• Die ZCC het hul jaarlikse pelgrimstog na Moria afgestel.
• Die Moslem Regsraad het die Vrydag-gebed afgestel. (4)
- 2.1.4 • Religieuse leiers is deel van die hoeksteen van die samelewing.
• Religieuse leiers is gerespekteerde lede van hul gemeenskappe.
• Hulle het toegang tot netwerke van mense wat na hulle sal luister. (4)
- 2.1.5 • Pastore, eerwaardes en priesters het almal hul kerke gesluit.
• Hierdie leiers het alternatiewe dienste gereël waar lede tuis aanbid het.
• Sommige het sosiale media gebruik soos Facebook gebruik om dienste uit te saai oor die internet en vanaf hulle huise of leë kerkgeboue.
• Andere het Whatsapp-groepe gestig en so met hul lede gekommunikeer.
LET WEL: Enige relevante antwoord moet gekrediteer word. (4)
- 2.1.6 **Die reg op 'n veilige omgewing**
• Die regering het skole, fabriek en besighede gesluit om nie die land in gevaar te stel nie.
• Veilige vestings is vir die haweloses opgerig.
• Die weermag is ontplooi om die polisie te help om seker te maak dat die mense in hul huise bly en die grendeltydreëls gehoorsaam.
- Die reg op gesondheidsorg / 'n gesonde omgewing**
• Die regering het die massa toetsing van burgers beveel om mense wat COVID-19 onder lede het te vind en te behandel.
• Kospakkies is aan die armes gegee.
• Die haweloses is na plekke van veiligheid geneem om hulle te beskerm teen besmetting met die koronavirus. (8)
- 2.1.7 • Die Bybel gee opdrag aan alle Christene om die land se wette te gehoorsaam.
• Om hierdie rede sal dit onheilig wees om nie kerke te sluit nie, aangesien massa-byeenkomste 'n teelaarde vir die verspreiding van die virus is.
• Hou aan om die Bybel te lees.
• Bid dat God ons sal verlos van hierdie plaag. (4)

2.2 2.2.1 **Ten gunste van:**

- Sports
- Familie-uitstappies
- Speletjies speel
- Lees
- TV kyk (Enige 2 x 2) (4)

Teen:

- Dwelms
- Alkohol
- Dobbel
- Prostitusie
- Pornografie (Enige 2 x 2) (4)

2.2.2 **Steun**

- Ontspanningsaktiwiteite wat godsdienste steun is oor die algemeen nie 'n probleem nie.
- Tydens hierdie aktiwiteite geniet mense hulle gewoonlik nadat hulle werk afgehandel is. (Enige 1 x 2)

Veroordeel

- Ontspanningsaktiwiteite word deur godsdiens verbied:
 - Omdat dit ongesond is
 - En oor die algemeen afkeurend is (Enige 1 x 2) (4)

2.2.3

- Die Hindoes glo dat dobbelary baie ellende bring.
- Dit kan ook skade aan jou goeie naam doen.
- Die Boeddhistse glo dat dobbelary tot bose gevolge kan lei.
- Vir die Moslems is die drink van alkohol en dobbelary 'n verfoeilikheid en van Satan.
- Die Jode glo dat dobbelaars diewe is.
- Dobbelary en alkohol word deur die Jode verbied.
- Dwelms, alkohol en dobbel vernietig lewens.
- Christendom verbied die misbruik van alkohol en dwelms, omdat dit lewens verwoes.

(8)

[50]

VRAAG 3

- 3.1 3.1.1 Inisiasie (2)
- 3.1.2 **TWEE REDES VIR DIE SLUITING VAN INISIASIE-SKOLE**
- Die dood van ingelyfdes.
 - Die afwesigheid van goeie sorg deur chirurge en verpleegpersoneel.
 - Die slegte behandeling van ingelyfdes by hierdie skole. (4)
- 3.1.3 **VERDUIDELIK DIE TERM *RITUEEL***
- Rituele is spesiale handeling wat op spesiale tye op 'n spesifiek of voorgeskrewe manier gedoen word.
 - Rituele sluit in gewyde aksies en toesprake, wat op 'n spesifieke orde herhaal word.
 - Dikwels word spesiale klere gedra, om daartoe by te dra om die belangrikheid van die geleentheid te beklemtoon.
 - Dis 'n religieuse gebruik, wat die deelnemer daaraan aan 'n heilige teenwoordigheid herinner. (4)
- LET WEL: Enige relevante respons moet gekrediteer word.**
- 3.1.4 **DIE OORSAKE VAN DIE STERFTES**
- Dehidrasie / Ontwatering
 - Wonde wat septies geword het
 - Afwesigheid van goeie mediese sorg
 - Die slegte behandeling by hierdie inisiasie-skole (6)
- 3.1.5 **MOET DIE REGERING INISIASIES OORNEEM? MOTIVEER**
- JA**
- Terwyl inisiasies 'n kulturele praktyk is, is die veiligheid van van die landsburgers die regering se verantwoordelikheid.
 - As die tradisionele versorgers nie die veiligheid van die seuns kan waarborg nie, moet die regering ingryp en die praktyk oorneem.
 - Gesondheidsorg personeel is goed opgelei om hierdie operasies te doen en dan na die ingelyfdes om te sien terwyl hulle herstel.
- NEE**
- Kultuur het bestaan lank voor mediese wetenskap na Afrika gekom het.
 - Die regering kan liever beter maatreëls in plek sit om die praktyk te reguleer en diegene te vervolg wat hulle aan nalatigheid skuldig maak, maar die oorneem van inisiasies is buite die kwessie.
 - Inisiasies is baie meer as net mediese prosedures / operasies.
 - Dit het diep geestelike wortels wat dalk nie deur mediese wetenskaplikes verstaan of vereer mag word nie.
- LET WEL: Enige relevante antwoord moet gekrediteer word. (6)**

3.1.6 DRIE DEURGANGSRITES (BEHALWE 'INSIASIE')

- Geboorte-rites
- Huweliksrites
- Sterfte-rites
- Inisiasie- /Puberteitsrites

(6)

3.1.7 WAT DINK JY WAS DIE PRESIDENT SE DOEL MET DIE KANSELLERING VAN INISIASIES?

- Die welstand van die seuns kon nie gewaarborg word, terwyl hulle by die inisiasie skole is nie.
- Die uitkoms-vieringe is gewoonlik 'n feestelike geleentheid wat deur baie mense bygewoon word, so sosiale afstand sou 'n groot uitdaging wees.
- Die gebruik van alkohol by hierdie seremonies is wyd verspreid, en met die verkoop en verbrouing van alkohol wat verbied was tydens die grendeltyd ('lockdown'), sou dit 'n probleem gewees het.
- Die deel van die tradisionele drinkbeker sou 'n probleem gewees het aangesien speeksel daardeur oorgedra kon word vanaf een persoon na 'n ander.
- Enige groot byeenkomste was deur die regering verbied.

(6)

3.2 3.2.1 HOE WAS DIE VERHAAL BEWAAR?

- Dit was mondelings oorgedra.
- Die storie was later in die Ou Testament manuskripte opgeneem.
- Die Ou Testamentiese manuskripte was baie versigtig bewaar totdat dit deel van die Bybel gemaak is.

(2)

3.2.2 DIE DOEL VAN DIE STORIE

- Om mense te leer van die aanhoudende stryd tussen goed en kwaad.

(2)

3.2.3 WAAROM HET DAWID GEWEIER OM SAUL SE WAPENRUSTING AAN TE TREK?

- Dawid het geglo dat die *Kwaad* nooit die *Goeie* kan oorwin nie.
- Hy het nie Saul se wapenrusting nodig gehad om die *Kwaad* te verslaan nie.
- Wat hy nodig gehad het was om aan die kant van *Goed* (God) te wees.

(4)

3.2.4 VERSKIL TUSSEN MITE EN VERHAAL

- 'n Mite is 'n storie van bonatuulike wesens van die verlede wat as waar geglo word.
- Mites bied verduidelikings aan oor hoe onverklaarbare natuurlike verskynsels, sosiale gebruike, ens. tot stand gekom het.
- Mites word gebruik om die dieper betekenis van die lewe te verduidelik.
- 'n Verhaal is 'n weergawe van gebeure, ondervindings, ens., wat belangrik in godsiens is.
- 'n Verhaal het ook 'n doel in morele lering.

(4)

3.2.5 WAT VERTEEWORDDIG DAWID? HAAL AAN ...

- Dawid verteenwoordig die *Goeie* en God.
- Hy het geweier om Saul se wapenrusting aan te trek en op God se krag staat gemaak om Goliath te verslaan.

(4)

[50]

VRAAG 4**4.1 SINONIEM VIR DISKRIMINASIE**

- Vooroordeel
- Onverdraagsaamheid
- Onregverdigheid
- Dwepery

(2)

4.2 4.2.1 VERDUIDELIK DIE TERM INTER-RELIGIEUSE DIALOOG

- Dialoog begin wanneer mense mekaar ontmoet en met mekaar begin kommunikeer.
- Dialoog is nie beperk tot mense wat aan verskillende godsdienste behoort wat om 'n tafel sit en die leringe van hul onderskeie gelowe vergelyk nie.
- Dialoog beteken eintlik dat mense wat aan verskillende gelowe behoort, in situasies in die werklike lewe met mekaar praat.
- Dit vind plaas wanneer gewone mense uit verskillende gelowe met mekaar praat dat verhoudinge opgebou word en dat hulle gemeenskaplike menslikheid deel.
- Dialoog is dus van uiterste belang in situasies van godsdienstige diversiteit.
- Hoe meer mense van verskillende gelowe met mekaar in aanraking kom, hoe meer dialoog sal daar tussen hulle wees.

(4)

4.2.2 DIE 4 TEOLOGIESE STANDPUNTE

- Standpunt 1: Sinkretisme
- Standpunt 2: Inklusiwistiese siening
- Standpunt 3: Eksklusiwistiese siening
- Standpunt 4: Pluralistiese siening

(8)

4.2.3 VERDUIDELIK KORTLIKS GODSDIENSTIGE VERDRAAGSAAMHEID

- Godsdienstige verdraagsaamheid beteken om godsdiensoortuigings en -praktyke wat anders is as eie, te verstaan en te respekteer.
- Dit geld selfs as die een nie met die ander saamstem nie.
- Godsdienstige verdraagsaamheid hang hoofsaaklik af van interaksie tussen godsdienstige groepe en individue in 'n gemeenskap.
- Godsdienstige en politieke leiers speel 'n belangrike rol in die bevordering van 'n kultuur van godsdienstige verdraagsaamheid.
- Dit is gebaseer op respek, verdraagsaamheid en begrip van ander godsdienste as die eie.
- Godsdienstvryheid is 'n voorwaarde vir godsdienstverdraagsaamheid.

(6)

4.2.4 WAAROM VREES MENSE?

- Hulle is bang dat ons iets van onself sal verloor.
- Hulle is bang dat ons ons eie identiteit kan verloor.
- Hulle is bang dat andere aannames oor ons sal maak.
- Hulle is baie keer bevooroordeel teenoor die wat anders is.

(4)

4.2.5 STRATEGIEË VIR RELIGIEUSE LEIERS

- Samewerkende, konstruktiewe en positiewe interaksie tussen mense van verskillende godsdienstige tradisies.
- Hulle kan help om konflik op te los.
- Hulle kan sorg vir die siekes en behoeftiges, insluitende Vigs-lyers, weeskinders, slagoffers van geweld en natuurrampe.
- Hulle kan die vreedsame bestaan onder mense promoveer.
- Hulle kan vir die omgewing omgee.
- Hulle kan gemeenskaplike projekte vir vrede ontwikkel.
- Hulle kan mense help om die verskille in andere te respekteer.
- Hulle kan help om pandemies soos COVID-19 saam te beveg.

(6)

4.3 NOEM DIE GODSDIENS WAAR DIE SIMBOOL GEVIND WORD EN VERDUIDELIK DIT KORTLIKS

4.3.1 HAJJ

- GODSDIENS – ISLAM
- Is 'n pelgrimstog na Mekka wat deur alle Moslems ten minste een keer in hul lewens gedoen moet word.
- Almal, mans en vroue, dra 'n eenvoudige identiese dekking wat as Ihram bekend staan.
- Dit simboliseer dat alle Moslems, ongeag rykdom, status of geslag, voor Allah gelyk staan.

(4)

4.3.2 MENORAH

- GODSDIENS – JUDAÏSME
- Simbool van Joodse identiteit.
- Dit herinner die Jode aan hulle geskiedenis wanneer hierdie kandelaar met die sewe kerse deel was van hul aanbidding.
- Eerstens in die tabernakels ('n spesiale plek van aanbidding).
- En daarna in die Tempel.

(4)

4.4 VERDUIDELIK DIE VOLGENDE KONSEPTE

4.4.1 PROSELITISERING

- In Grieks beteken die woord *eluthos* vreemdeling of bekeerling.
- Dit is gebruik om te verwys na iemand wat van die een godsdienst na 'n ander bekeer het.
- Oorspronklik is die woord 'proseliet' gebruik vir 'n nie-Jood wat hom of haar tot Judaïsme wou bekeer.
- Nou word dit gebruik om te verwys na enige geloof (of wêreldsiening) wanneer aanhangers ander tot hul geloof wil bekeer op 'n gedwonge of vyandige manier.

(4)

4.4.2 RELIGIEUSE IMPERIALISME

- Verwys na die manier hoe magtige godsdienste na ander streke of lande versprei het en die hoof godsdienst in daardie lande geword het.
- Deur mense te bekeer van die godsdienst wat hulle vroeër gevolg het.
- Die magtige godsdienst is soos 'n militêre veroweraar wat die vorige godsdienst verslaan.

(4)

4.4.3 EKUMENISME

- Is afgelei van die Griekse woord 'oikoumene' wat beteken 'die hele bewoonde wêreld.'
- Dit is oorspronklik gebruik om te verwys na die bevordering van 'n visie van eenheid onder die verskillende Christelike kerkgemeenskappe wat na Jesus se dood ontstaan het.
- Deesdae verwys dit na aktiwiteite wat daarop gemik is om eenheid en samewerking te bewerkstellig tussen Christelike denominasies wat na die Hervorming in Europa tot stand gekom het.
- Dit het tot die ontstaan van die Raad van Kerke gelei.

(4)
[50]

VRAAG 5

- 5.1 5.1.1 **TWEE REDES WAAROM SUID-AFRIKANERS IN VREES LEEF**
- Misdaad is buite beheer
 - Misdaad neem nie af nie
 - Niemand is veilig nie
- (4)
- 5.1.2 **EEN WOORD UIT PARAGRAAF 3**
- Noodsaaklik
- (2)
- 5.1.3 **TWEE GEBOOIE VERBREEK**
- Jy mag nie doodmaak nie.
 - Jy mag nie steel nie.
- (4)
- 5.2 5.2.1 **WAT BEDOEL DIE SKRYWER?**
- Die president het hom sterk teen die misdadigheid uitgespreek.
- (2)
- 5.2.2 **DRIE VOORBEELDE VAN MISDADE TYDENS GREDELTYD**
- Geslaggebaseerde misdaad
 - Bandstigting
 - Inbraak
 - Diefstal
- (6)
- 5.3 **INDIEN JY LID VAN REGERING WAS**
- Skryf strengere wette wat dit moeiliker maak vir mense om met misbruik weg te kom.
 - Stel swaarder strawwe voor vir misdadigers.
 - Borg moet geweier word vir almal wat van geweldadige oortredings aangeka word.
 - Geen parool moet vir hierdie oortreders oorweeg word nie.
 - Die regering moet dit oorweeg om die doodstraf vir oortredings soos moord as afskrikmiddel terug te bring.
- (6)
- 5.4.1 **TIPE ONDERHOUD**
- Gestruktureerde onderhoud
- (2)
- 5.4.2 **PRESIESE ONDERWERP**
- Die rolle van vroue in tradisionele Afrika samelewing.
- (2)
- 5.4.3 **DRIE VOORBEELDE VAN VRAE WAT SY KAN VRA**
- Wat is sommige van die rolle wat vroue in die godsdienstige gemeenskap vervul?
 - Watter werk doen vroue in hierdie godsdienstige gemeenskap?
 - Neem vroue besluite of is hulle deel van die besluitnemingsproses?
 - Hoe voel vroue oor hul plek in die godsdienstige gemeenskap?
 - As vroue nie in die leierskap ingesluit word nie, waarom nie?
 - Sou dinge anders gewees het, as vroue leiers in die godsdienstige gemeenskap was?
- (6)

5.4.4 **DRIE RIGLYNE VIR DIE FORMULERINGS VAN VRAE**

- Vra 'n paar oop vrae. Dit het meer as 'n enkele woord as 'n antwoord nodig. Dit begin dikwels met die woorde: Wat? Waarom? Wanneer? Wie? Waar? Hoe?
- Vra 'n paar geslote vrae. Dit het 'n enkele woord as 'n antwoord nodig.
- Byvoorbeeld JA of NEE.
- Vermy tweeledige vrae, wat twee dinge gelyktydig vra.
- Byvoorbeeld: Wat is die rol wat vroue behoort te vervul en hoe voel hulle hiervoor?
- Hou vrae kort en tot die punt. (6)

5.4.5 **DIE MOEILIKHEID IN DIE MAAK VAN AANNAMES**

“Dit word gekenmerk deur groot kulturele en taalkundige uiteenlopendhede, en elke stelling wat oor 'n stam gemaak word, kan heeltemal nie van toepassing wees op 'n ander nie.” (2)

5.4.6 **TWEE Tipes ONDERSOEKMETODES**

- Telefonies en
- Individuele metodes (4)

5.4.7 **VIRSKILLE TUSSEN GESTRUKTUREERDE EN ONGESTRUKTUREERDE ONDERHOUDE**

- Gestruktureerde onderhoud – in hierdie tipe onderhoud word die vrae versigtig geformuleer en sal streng in 'n vasgestelde orde gevra word.
- Ongestruktureerde onderhoud – vrae word nie vooraf geformuleer nie.
- Die vrae word gevra namate die onderhoud vorder en word deur die verloop van die onderhoud bepaal. (4)

[50]

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 150